

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 42. kalendářní týden, 15. – 21. 10. 2023/ ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 42, 15 October – 21 October 2023

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-15-22-october-2023-week-42>

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

1. [Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP](#)
2. [Klasifikace variant SARS-CoV-2](#)
3. [Nárůst případů kryptosporidiózy – více zemí- 2023](#)
4. [Autochtonní případy Dengue- Francie- 2023](#)
5. [Autochtonní případy Dengue- Itálie- 2023](#)
6. [Monitorování hromadných shromáždění - Mistrovství světa v ragby 2023, Francie](#)
7. [Sezónní surveillance viru západonilské horečky, One Health, 2023](#)

1. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EAA

Do konce 41. týdne (končícího 15. října 2023) byl v zemích EU/EHP výskyt respiračních onemocnění (chřipce podobná onemocnění (ILI) a/nebo akutní respirační infekce (ARI)) ve většině případů na úrovni očekávané pro tuto roční dobu. Počty závažných případů akutních respiračních infekcí (SARI) v sekundární péči byly srovnatelné se stejným obdobím minulého roku.

- Podíl SARS-CoV-2 ke všem respiračním onemocněním v primární a sekundární péči je proporcčně v rámci sentinelového dohledu mnohem vyšší, než podíly respiračního syncytiálního viru (RSV) a sezónní chřipky.

- Nesentinelová data poukazují na přenos SARS-CoV-2 mezi staršími věkovými skupinami, který vzrostl přibližně v polovině zemí. Tato skutečnost se promítá do určitého stabilního nárůstu počtu hospitalizovaných pacientů, pacientů umístěných na jednotkách intenzivní péče (JIP) a

počtu úmrtí. Sentinelové a nesentinelové vzorky dále poukazují na stále stabilní nárůst aktivity RSV. Aktivita sezónní chřipky za sledované období zůstala na nízké úrovni.

2. Klasifikace variant SARS-CoV-2

- Od poslední aktualizace dne 28. září 2023 do 20. října 2023 nebyly provedeny žádné změny klasifikace ECDC pro varianty vzbuzující obavy (VOC), varianty zájmu (VOI), sledované varianty

(VUM) nebo deeskalované varianty.

- Varianty XBB.1.5-like+F456L v současnosti v zemích EU/EHP dominují. Od 16. října 2023 jsou v zemích EU/EHP v oběhu linie podobné XBB.1.5 s mediánem 70,5 % (rozpětí od 36 % do 88 %). Celkový podíl linií podobných XBB.1.5 + F456L se v EU/EHP vyrovnal, s pomalejšími rostoucími trendy pozorovanými v posledních týdnech.

- Varianty XBB.1.5-like+L455F+F456L vykazují rostoucí trendy, s mediánem podílu 21 % v zemích EU/EHP (rozpětí 5,4–41 %). Linie přítomné v tomto sluku jsou linie HK. 3, linie GK*.

- BA.2.86 je nově vznikající linie SARS-CoV-2 charakterizovaná vysokým počtem spike mutací, které jsou odlišné od předešlé BA.2 a v současnosti cirkulujících variant odvozených

od XBB. BA.2.86 cirkuluje v zemích EU/EHP na nízké úrovni (medián 1,6 % v zemích EU/EHP a až 6,9 % ve Švédsku). V posledních dvou týdnech byl pozorován mírný nárůst sekvencí JN.1, podlinií BA.2.86, i když jejich počet byl nízký. Sekvence JN.1 nesou další Spike L455S mutaci ve srovnání s BA.2.86.

3. Nárůst případů kryptosporidiózy – více zemí, 2023

Dne 13. října informovalo Irské Health Protection Surveillance Centre (HPSC) o nárůstu případů kryptosporidiózy během minulého měsíce. Jednalo se o irské turisty vracející se do své země z oblastí Španělska, především Salou v Katalánsku. Centrum vyzvalo k zvýšeným hygienickým opatřením u turistů v oblastech, kde se onemocnění vyskytuje. Na základě informací médií, zdravotnické autority letos v Irsku hlásí 656 případů kryptosporidiózy, s významným nárůstem v průběhu srpna. Z těchto případů bylo 51, z toho 37 potvrzených, spojeno s cestovatelskou anamnézou do Katalánska.

- Další země také hlásí zvýšené počty případů. Nárůst případů kryptosporidiózy byl zaznamenán v Irsku, Lucembursku, Nizozemsku a Spojeném království od konce srpna a v průběhu září 2023. V Nizozemí byl počet případů během září 129 (v porovnání se stejným měsícem loňského roku - 72 případů).

- Nárůst počtu případů je pravděpodobně způsoben příznivými podmínkami prostředí (vlny veder, vydatné srážky a záplavy) a cestováním v období léta do zemí s vyšším výskytem.

- Kryptosporidióza je parazitární onemocnění přenášené fekálně-orální cestou, pozřením infekčních oocyst, přímým kontaktem s infikovanými osobami nebo zvířaty nebo prostřednictvím kontaminované vody a potravin. Oocysty *Cryptosporidium* mohou přežít měsíce ve vlhké půdě nebo vodě a přežít drsné podmínky prostředí (např. teplo nebo chlad) i po delší časové období. Oocysty jsou obvykle odolné vůči většině běžných dezinfekčních prostředků, například chlóru.

- ECDC pokračuje v monitorování události v rámci EpiPulse.

4. Autochonní případy Dengue- Francie, 2023

- V přenosové sezóně 2023 bylo k 17. říjnu 2023 hlášeno z pevninské Francie sedm klastrů autochtonního výskytu viru dengue s celkovým počtem 35 hlášených případů onemocnění.

Hlášené autochtonní případy dengue:

- Region Île-de-France: zde byl hlášen jeden případ u osoby přebývající v Limeil-Brévannes. Jedná se o nejseverněji hlášený případ vektorového přenosu onemocnění v Evropě.

- Region Provence-Alpes-Côte d'Azur: Boulbon (9), Gardanne (4).

- Region Alpes-Maritimes: jeden případ u pacienta s bydlištěm v Nice, který navštívil Castellet a La Garde v regionu Var.

- Region Occitania: Perpignan, Pyrénées Orientales (11); Gagnières, Gard (7).

- Region Auvergne Rhône-Alpes: Bourg les Valence, Drôme (2).

Francouzské úřady veřejného zdraví implementovaly kontrolní opatření, které zahrnují kontrolu vektorů, poskytování informací pro zdravotnické pracovníky a veřejnost, šetření tzv. „doors to doors“.

- Další případy spojené s touto událostí nebo autochtonním sekundárním přenosem od importovaných případů horečky dengue v jiných oblastech nelze vyloučit.

5. Autochonní případy dengue – Itálie, 2023

Od prvního srpnového týdne bylo k 17. říjnu 2023 lokálně zjištěno 58 případů horečky dengue v regionech Lombardie (30) a Lazio (28) v Itálii.

- Případy jsou lokalizovány ve čtyřech klastrech v provincii Lodi v regionu Lombardie (30), v metropolitním Římě (25), v Anzio (1) a v provincii Latina (2), regionu Lazio.

- Nástup příznaků u prvního případu se datuje ke 2. srpnu 2023.

- Italské úřady veřejného zdraví reagují a implementují kontrolní opatření. Ta zahrnují vyhledávání případů, činnosti v oblasti kontroly vektorů, poskytování informací pro poskytovatele zdravotní péče a širokou veřejnost a preventivní opatření pro dárce látek lidského původu (např. krve a orgánů).

- V postižených regionech a celkově v Itálii se mohou vyskytnout další autochtonní případy onemocnění. Z tohoto důvodu byla posílena surveillance, aby včas odhalila nové případy, identifikovala přenosové řetězce, definovala rizikové oblasti a kvantifikovala úroveň rizika.

- Vzhledem k tomu, že přenašeč komár *Aedes albopictus* je rozšířen ve většině Evropy, může dojít k zavlečení viru do dalších oblastí a sekundární autochtonní přenosy se mohou objevit ve většině zemí na jihu EU/EHP.

6. Monitorování hromadných shromáždění - Mistrovství světa v ragby 2023, Francie

- ECDC sleduje případy infekčních onemocnění, které by mohly souviset s mistrovstvím světa v ragby v roce 2023.

- Spalničky ve Francii: Celkem bylo k 17. říjnu 2023 hlášeno 58 případů, včetně jedné hospitalizace. Jedná se o nárůst 14 případů oproti minulému týdnu. Většina případů jsou studenti ze tří základních škol.

- Jeden autochtonní případ horečky dengue byl hlášen 17. října v regionu Île-de-France u osoby s bydlištěm v Limeil-Brévannes. Jedná se o nejseverněji hlášený případ vektorového přenosu onemocnění v Evropě.

- Ačkoli doposud nebyly hlášeny žádné přeshraniční události, ECDC zatím nemá k dispozici úplné informace, aby mohlo posoudit riziko rozšíření do širší komunity účastníků sportovních akcí.

7. Sezónní surveillance viru západonilské horečky, One Health, 2023

- Od poslední aktualizace bylo k 18. říjnu 2023 ze zemí EU/EHP hlášeno 30 případů infekce virem západonilské horečky (WNV) u lidí a tři případy ze zemí sousedících s EU.

- Poprvé byly hlášeny autochtonní případy nákazy člověka virem WNV z Verbano-Cusio-Ossola v Itálii a Timiș v Rumunsku. Od začátku sezóny přenosu v roce 2023 bylo hlášeno 661 případů infekce WNV u lidí ze zemí EU/EHP a 890 případů ze sousedních zemí EU.

- Od začátku sezóny přenosu v roce 2023 bylo k 18. říjnu 2023 zeměmi EU/EHP hlášeno 115 ohnisek nákazy mezi koňovitými a 211 ohnisek nákazy mezi ptáky.